

Vergaderjaar 2012–2013

33 576

Natuurbeleid

Nr. 5

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2013

Een kanteling in het denken over natuur. Nieuwe bruggen bouwen tussen al diegenen die werken aan en met natuur: provincies en andere overheden, boeren, burgers en ondernemers, natuurbeschermers en terreinbeheerders. Dat was de inzet voor de Natuurtop en de 24 uur van de Natuur van 22 juni jongstleden. Met deze brief informeer ik u over de eerste resultaten van dit initiatief en over de voortgang van de natuurvisie die begin 2014 zal verschijnen.

In mijn brief van 8 maart jl. (Kamerstuk 33 576, nr. 1) heb ik het proces rond de nieuwe natuurvisie geschetst: pragmatisch en gericht op het vooruit helpen van lopende processen in de samenleving. De Natuurtop markeerde een belangrijk moment daarin, als één van de activiteiten om partijen uit te nodigen mee te denken over het natuurbeleid. Mijn inbreng heb ik verwoord in het pamflet dat u als bijlage bij deze brief aantreft¹.

Eerste resultaten Natuurtop

Kernwoord van de Natuurtop was synergie: het streven naar slimme combinaties van natuur en andere maatschappelijke opgaven zoals gezondheid, waterveiligheid en economie. Deze lijn is ingezet met het Regeerakkoord. Op de Natuurtop hebben ruim driehonderd vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, provincies en maatschappelijke organisaties in zestien inhoudelijke bijeenkomsten samen gekeken naar de «andere» inzet van natuur.

Tijdens de Natuurtop is eveneens uitgebreid gesproken over het economisch belang van de natuur. De Minister-President vroeg hier tijdens zijn openingstoespraak dan ook terecht aandacht voor. Met het beheer van de groene omgeving zijn ruim 50.000 directe banen gemoeid en als we er ook het «groene deel» van de toeristische sector bij betrekken gaat het zelfs om enkele honderdduizenden banen. De productiewaarde van groen

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

beheer bedraagt jaarlijks ruim 4 miljard. De recreatie en toerisme sector produceert jaarlijks voor ongeveer 37 miljard; een groot deel hiervan is gerelateerd aan de groene omgeving. Voeg daaraan toe de positieve indirecte effecten (zoals waardegroei van woningen in het groen of vermeden ziekteverzuim door een groene omgeving) en de conclusie is gerechtvaardigd dat natuur economisch significante betekenis heeft.

In de samenleving is een groeiende bereidheid bij maatschappelijke organisaties, bedrijven, burgers en overheden om op uiteenlopende manieren mee te werken aan natuur. Dit hangt samen met de groeiende erkenning van het belang van natuur voor andere maatschappelijke opgaven zoals gezondheid, water, wonen en het creëren van een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven. Om deze beweging te stimuleren organiseer ik onder andere zogenaamde Groene Tafels. Doel van een Groene Tafel is om elkaar te inspireren voor de benodigde vernieuwingen en nieuwe wegen te vinden om samen verantwoordelijkheid te nemen voor de natuur. De eerste Groene Tafel met burgemeesters en wethouders was op 15 mei. Tijdens de natuurtop waren er 16 Groene Tafels. In de aanloop naar de natuurvisie volgen er meer.

De resultaten van de Groene Tafels lopen uiteen van een eerste verkenning, het vormen van nieuwe coalities en het starten van pilotprojecten tot het ondertekenen van een intentieverklaring. Zo is tijdens de Natuurtop gesproken over de mogelijkheden om de economische waarde van natuur beter inzichtelijk te maken in jaarverslagen van bedrijven, in labels en prijzen van producten en de Nationale Rekeningen. Dit helpt consumenten, bedrijven en overheid om keuzes te maken die goed zijn voor natuur en economie. Verder zijn er mede op initiatief van de bouw, de agrosector, de gastvrijheidseconomie en de gezondheidszorg afspraken gemaakt. Daarbij staat steeds centraal wat het belang van groen is voor de sector en hoe synergie kan worden bereikt. Ook jongeren zetten zich in. Zo zal een jongerenraad voor natuurorganisaties worden gevormd. Voorts heeft Bonaire zich uitgesproken te streven naar een «blue economy».

Discussie over het pamflet «Vooruit met natuur»

Het pamflet 'Vooruit met natuur' is tijdens de Natuurtop uitgebreid besproken. De input die op deze wijze is verkregen voor de nieuwe koers van het natuurbeleid zal ik verwerken. Na de zomer kom ik met een aangepaste versie van het pamflet die ik breed wil verspreiden voor verdere gedachtewisseling.

Inspiratie uit de praktijk

De ideeën en gemaakte afspraken zijn een veelbelovend begin. Hoe zo'n begin ook daadwerkelijk winst voor natuur en voor mensen kan opleveren, hebben drieëntwintig praktijkvoorbeelden laten zien. Tijdens de Natuurtop is de schijnwerper gezet op deze (burger)initiatieven gericht op de inspiratie die natuur kan bieden, op het genieten van natuur of op het gebruiken van natuur bij de productie van voedsel of andere producten en diensten.

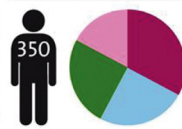
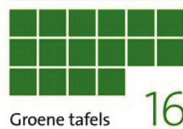
24 uur van de Natuur

De Natuurtop was onderdeel van een landelijke open dag van de natuur die onder de noemer «24 uur van de Natuur» is georganiseerd. Geschat wordt dat meer dan 10.000 mensen de natuur hebben bezocht bij ruim 330 activiteiten die organisaties, bedrijven en particulieren hebben georganiseerd. Een bijzondere activiteit was het inventariseren van

planten- en diersoorten in heel Nederland door tal van professionals en vrijwilligers. Gedurende deze 24 uur hebben, aldus de Gegevensautoriteit Natuur, meer dan 2.600 mensen meer dan 24.000 waarnemingen verzameld. Alle waarnemingen worden met hun locatie opgeslagen in de Nationale Databank Flora en Fauna.

Natuurtop 2013

30% uitstekend, meteen doen
66% in de basis goed idee, maar...
Mee doen en mee-beslissen over natuur

@marieke_werf Marius Ernsting: bezig zijn met natuur moet zijn als ballet: je durft hoog te springen omdat je weet dat je wordt opgevangen. #natuurtop

@janpauwvanseest Dé uitspraak van de dag is binnen: hoe te zorgen dat het oude koeienras blaarkop blijft voortbestaan? Door haar op te eten. #natuurtop

@saskiavandockum Groene Tafel #Natuurtop Natuurinclusief Bouwen met concrete vervolgspraken, daarna 't echte werk: integrale planvorming en -uitvoering

Ed Nijpels @EdNijpels Einde aan het tijdperk van polarisatie over onze schitterende Nederlandse natuur. Bravo Sharon! #24urnatuur

Bijzondere tweets

natuurtop
24 urnatuur
24.000 Waarnemingen
3.000 Soorten
2.600 Vrijwilligers

Voortgang verwante beleidstrajecten

In de brief van 8 maart heb ik enkele beleidstrajecten genoemd die op korte termijn invulling behoeven, zoals het opstellen van een Uitvoeringsagenda Natuurlijk Kapitaal, agrarisch natuurbeheer en Natura 2000.

Over enkele trajecten heb ik uw Kamer inmiddels geïnformeerd:

- Over de prioriteiten voor de aanpak van het biodiversiteitverlies heb ik uw Kamer op 22 juni jl. de Uitvoeringsagenda Natuurlijk Kapitaal toegezonden;
- Over de grondverkoop door Staatsbosbeheer heb ik uw Kamer geïnformeerd per brief van 14 juni jl. (Kamerstuk 29 659, nr. 117).
- Ten aanzien van de vernieuwing van het agrarisch natuurbeheer heb ik uw Kamer op 6 juli jl. geïnformeerd (Kamerstuk 33 576, nr. 3).
- De voortgang op Natura 2000 en de Programmatische Aanpak Stikstof is vermeld in drie brieven over de aanwijzing van Natura 2000-gebieden (Kamerstuk 32 670, nrs. 68, 71 en 73) en een brief over de voortgang van de Programmatische Aanpak Stikstof (Kamerstuk 32 670, nr. 70). Ook is vorige week het wetsvoorstel voor de Programmatische Aanpak Stikstof bij uw Kamer ingediend (Kamerstuk 33 669).

Enkele andere producten zullen uw Kamer binnenkort worden toegezonden.

- Samen met de provincies en een brede waaier aan maatschappelijke organisaties heb ik eensgezind aan de hoofdlijnennotitie gewerkt. Over de uitkomsten hiervan wordt uw Kamer na de zomer geïnformeerd, in samenhang met de begroting 2014.
- De afgelopen maanden zijn belangrijke stappen gezet in het proces van totstandkoming van de nota van wijziging van het wetsvoorstel natuurbescherming. Zo is met stakeholders gesproken over hun wensen en ideeën voor de invulling van de aanpassingen van het

wetsvoorstel die in het regeerakkoord zijn aangekondigd. Mijn uitgangspunt is dat de aanpassingen zullen bijdragen aan een goede bescherming van de natuur, zonder daarmee het wettelijk stelsel te verzwaken met extra lasten voor het bedrijfsleven en burgers. Met het oog op een zorgvuldige afronding van het proces zal ik na het zomerreces de nota van wijziging naar uw Kamer zenden.

- Eveneens na het zomerreces ontvangt uw Kamer een kabinetsreactie naar aanleiding van het advies van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur «Onbeperkt houdbaar. Naar een robuust natuurbeleid».
- Ten aanzien van de positie van Staatsbosbeheer zal uw Kamer binnenkort een brief ontvangen.

Tot slot

Met de Natuurtop is een nieuwe weg ingeslagen in het natuurbeleid. Een weg die tot doel heeft om natuur weer de plek te geven waar zij hoort: midden in de samenleving. Een weg die in ieder geval op drie punten anders is dan voorheen.

Ten eerste richt de inzet zich op een robuust Nederlands natuurnetwerk dat past bij wat het gebied nodig heeft. Zo wordt de biodiversiteit versterkt vanuit de basis, minder gericht op het behoud van een individuele soort en meer op de voorwaarden die maken dat er planten en dieren komen en blijven. Een natuur die stevig is ingebed in de natuurlijke en sociale omgeving.

Het tweede aspect is het verduurzamen van onze economie. Een verduurzaming gericht op onze planeet, onze toekomst, op de biodiversiteit en de natuur. Dat is het groene ondernemerschap dat ons land nodig heeft.

Ten derde: de ontwikkeling van natuur als hindermacht naar natuur als kracht. Een natuur die economische en maatschappelijke groei mogelijk maakt, met eigenaarschap en eigen verantwoordelijkheid als belangrijke bouwstenen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkema